

Den 1. november 2017

Radio24syv
Vester Farimagsgade 41
1606 København V

Att.: chefredaktør Jørgen Ramskov

Radio- og tv-nævnet
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Søren F. Jensen
Specialkonsulent, cand.jur.
sfj@slke.dk

www.slks.dk

CVR 34072191

Ansøgning om ændringer i tilladelsen til programvirksomhed på den fjerde jordbase-rede FM-radiokanal

Sammendrag

Radio24syv har i ansøgning af den 23. august 2017 ansøgt Radio- og tv-nævnet om dispensation fra tre punkter i stationens programtilladelse til FM4, udstedt den 10. maj 2011 med senere ændringer.

Radio- og tv-nævnet godkender Radio24syvs ansøgning om ændringer på de nævnet punkter.

Sagens oplysninger

Tilladelseshaver af den fjerde landsdækkende FM-radiokanal, Berling-ske People A/S, der udøver programvirksomheden under navnet Radio24syv, har den 23. august 2017 ansøgt Radio- og tv-nævnet om dispensation fra følgende tre punkter i stationens programtilladelse til FM4, udstedt den 10. maj 2011 med senere ændringer:

- Tilladelsens punkt 11, nr. 3, som efter nævnets dispensation af 22. august 2013 lyder som følger: "30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet kl. 06-18"
- Tilladelsens punkt 11, nr. 5 som lyder som følger: 70 minutters kulturnyheder pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet kl. 06 – 18.

- Tilladelsens punkt 11, nr. 8, som efter nævnets dispensation af 22. august 2013 lyder som følger: *"55 minutters debatprogrammer pr. dag, der skal udsendes i tidsrummet kl. 09-18 på seks af ugens dage"*

Radio24Syv ønsker ovenstående ændret til:

- *"30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, der primært skal udsendes i tidsrummet 06 – 18 – dog således at op til 7 timers aktualitetsprogrammer ugentligt udsendt i tidsrummet 18 – 24 kan indgå i opgørelse"*

Der søges således om, at der i opgørelsen af de krævede 30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge også kan medtages 7 timers aktualitets-programmer, der sendes i tidsrummet 18 – 24

- *"70 minutters kulturnyheder pr. uge der skal udsendes i tidsrummet 06 – 24"*

Der søges således om, at der i opgørelsen af de krævede 70 minutters kulturnyheder pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet kl. 06 – 18, også kan medtages kulturnyheder, der tillige udsendes i tidsrummet 18 – 24.

- *"55 minutters debatprogrammer pr. dag, der skal udsendes i tidsrummet kl. 09 – 18 – dog således at maksimum 2 debat-programmer kan sendes i tidsrummet 09 – 23"*

Der søges således om, at der i opgørelsen af de krævede 55 minutters debatprogrammer pr. dag, det udsendes i tidsrummet kl. 09 – 18, også kan medtages maksimum 2 debatprogrammer, der sendes i tidsrummet 18 – 23.

Baggrunden for Radio24syvs ansøgning er generelt, at den oprindelige sendetilladelse er baseret på en opfattelse af, at især tidsrummet 06 – 18 er primetime på live-radio-lytning. Imidlertid er der tydelige tegn på, at udviklingen i radiolytning i stigende grad går i retning af on demand lytning. Det vil sige, at lytterne henter de ønskede programmer, når det passer dem og i den lytte-situation, der passer dem. Dermed frigør de sig fra de udsendelsestidspunkter, der er fastlagt i Radio24syv.

Radio24syv oplyser i den forbindelse, at de som station naturligvis ønsker at tilrettelægge sendeplanen optimalt – både hvad angår sendetider og ressourceforbrug, men da stationen skal sende døgnet rundt og "kun" har mulighed for at genudsende 10 pct. af programindholdet opgjort på ugebasis, har stationen en række positive problemer med at skulle placere interessante, seriøse og ressourcekrævende programmer på de såkaldte ydertidspunkter, dvs. uden for tidsrummet 06 – 18. Det er tidspunkter, som tidligere var at betragte som mindre attraktive, men som i dag kan ligestilles med dagtimerne, idet lytternes vaner har ændret sig, og fordi stationen har fået fat på en yngre erhvervsaktiv lyttergruppe, som reelt har yderst svært ved at høre liveradio i tidsrummet 9 – 16, fordi de er på job. Denne gruppe lyttere er især forbrugere af tidsforskudt radiolytning og henter programmer, når de har behov og lyst – uafhængig af sendetid. Radio24syv tilrettelægge som konsekvens der af ikke længere primært sine sen-

detider efter, at dagtimerne er primetime. Stationen finder derfor ikke, at de eksisterende tidsbegrænsninger er optimale og ansøger derfor om dispensation.

Det fremgår af ansøgningen, at ændringerne ikke vil have ressource-mæssige konsekvenser for stationen.

Radio24syv har tillige i bilag til ansøgningen indsendt oplysninger om radiolytningen på Radio24syv i forhold til den totale radiolytning gældende for hverdage og søndage i 2015 og 2016 ratet på tidspunktet for dagen. Det fremgår heraf, at radiolytningen fortsat er højest i om formiddagen, men tidspunktet fra ca. 22 – 01 er lytningen stigende både på hverdage og særligt om søndagen. Desuden har Radio24syv indsendt lyttertal for udvalgte programmer.

Radio- og tv-nævnets bemærkninger

Radio- og tv-nævnet har behandlet ansøgningen på sit møde den 29. september 2017, og skal herefter udtale følgende:

EU-retten

Eftersom Radio- og tv-nævnets tilladelse til Radio24syv er udstedt på baggrund af udbud, er det en forudsætning for nævnets imødekommelse af ansøgningen, at en imødekommelse af de ansøgte ændringer ikke er i strid med de generelle principper i EU's udbudsdirektiv om ligebehandling og gennemsigtighed.

Efter EU-Domstolens praksis skal der lægges vægt på følgende forhold ved bedømmelsen af, om en efterfølgen ændring kan godkendes:

- 1) Ændringen må ikke have en så væsentlig karakter, at det må antages, at andre ville have deltaget i udbuddet, hvis de havde haft kendskab til ændringen.
- 2) Ændringen må ikke bevirke, at en anden tilbudsgiver kunne have vundet udbuddet
- 3) Ændringen må ikke føre til, at tilladelsen udvides i betydeligt omfang til at omfatte ydelser, der ikke oprindeligt var fastsat heri.
- 1) Ændringen må ikke påvirke den økonomiske balance i en for tilladelsehaver gunstig retning.

Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at ændring af et minimumskrav som udgangspunkt ikke kan godkendes, idet ordregiver ved at gøre et forhold til et minimumskrav har signaleret, at der er tale om et væsentligt forhold. Det kan dog ikke antages, at ændringer af minimumskrav altid vil udgøre en væsentlig ændring, jf. tidligere domme afsagt i Klagenævnet for Udbud.

Ansøgningen fra Radio24syv vedrører blandt andet muligheden for at placere aktualitetsprogrammer, debatprogrammer og kulturnyheder på andre tidspunkter end det i minimumskraverne i bekendtgørelses § 3, stk. 1, nr. 3, 5 og 8, forudsatte. Der sker derimod ikke en ændring af indhold og kravene til aktualitetsprogrammer, debatprogrammer eller kulturnyheder i øvrigt.

Radio24syv skal dermed forsat producere aktualitetsprogrammer, debatprogrammer og kulturelle programmer i samme kvalitet og omfang som tidligere.

Det må efter Radio- og tv-nævnets opfattelse anses for usandsynligt, at andre tilbudsgivere ville have deltaget i eller vundet udbuddet, såfremt de foreslåede ændringer oprindeligt have været indeholdt i udbudsmaterialet.

Da krav om såvel omfang som indhold af programmerne forbliver uændret, finder Radio- og tv-nævnet heller ikke, at ydelserne efter tilladelsen ændres væsentligt.

Ændringen af sendetidspunkterne mv. gør det imidlertid alt andet lige lettere for Radio24syv at opfylde de pågældende minimumskrav. Ud fra de foreliggende oplysninger om, at ændringerne ikke vil have ressourcemæssige konsekvenser for stationen, må det dog anses for overvejende sandsynligt, at denne lettelse ikke medfører en væsentlig forskydning af den økonomiske balance til fordel for Radio24syv.

Samlet set er det på det foreliggende grundlag således sekretariatets vurdering, at ændringerne vil kunne gennemføres, uden at dette vil være i strid med ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet.

Bekendtgørelsen

I henhold til § 15, stk. 1, i kan tilladelseshaver i tilladelsesperioden ansøge om Radio- og tv-nævnets forudgående godkendelse af ændringer af den konkrete opfyldelsesmåde af de elementer, som fremgår af ansøgningen. Tilsvarende gælder for opfyldelsesmåden, der følger af § 5, af et i § 3 anført minimumskrav.

Det fremgår af § 15, stk. 2, at Radio- og tv-nævnet ved vurderingen af, om ansøgning efter stk. 1 kan imødekommes lægger vægt på:

- 1) om danskernes brug af den i ansøgningen beskrevne opfyldelsesmåde efterfølgende er aftaget væsentligt
- 2) om den påtænkte nye opfyldelsesmåde på anmodningstidspunktet er så udbredt blandt danske medievirksomheder, at den må anses som tidssvarende
- 3) om den påtænkte nye opfyldelsesmåde på anmodningstidspunktet er så almindeligt tilgængeligt for befolkningen, at den må anses som tidssvarende
- 4) om formålet med den ønskede deltjeneste på anmodningstidspunktet kan anses som opfyldt mindst lige så godt ved den ændrede opfyldelsesmåde som ved den i ansøgningen beskrevne.

I henhold til § 15, stk. 3, skal tilladelseshaver redegøre for de økonomiske konsekvenser for tilladelseshaver og for konsekvenserne for lytterne/brugerne af den påtænkte ændring, idet en eventuel besparelse for tilladelseshaver vil skulle bedømmes i henhold til § 12, nr. 2, og § 29.

Efter forudgående ansøgning kan nævnet godkende ændringer, der ikke er omfattet af § 15, herunder ændringer af programindholdet, jf. § 16, stk. 1. Det fremgår af § 16, stk. 2, at nævnet ved vurderingen af, om en ansøgning om ændring kan imødekommes, vil lægge vægt på følgende i § 15, stk. 2, anførte elementer:

- 1) om danskernes brug af den i ansøgningen beskrevne opfyldelsesmåde efterfølgende er aftaget væsentligt
- 2) om den påtænkte nye opfyldelsesmåde på anmodningstidspunktet er så udbredt blandt danske medievirksomheder, at den må anses som tidssvarende
- 3) om den påtænkte nye opfyldelsesmåde på anmodningstidspunktet er så almindeligt tilgængeligt for befolkningen, at den må anses som tidssvarende
- 4) om formålet med den ønskede deltjeneste på anmodningstidspunktet kan anses som opfyldt mindst lige så godt ved den ændrede opfyldelsesmåde som ved den i ansøgningen beskrevne.

Efter bekendtgørelsens § 16, stk. 1, kan Radio- og tv-nævnet efter forudgående ansøgning godkende ændringer, der ikke er omfattet af § 15, herunder ændringer i programindholdet. Ifølge stk. 2 kan ændringer af minimumskrav i henhold til § 3, stk. 1 og 2, samlet ikke udgøre mere end tidsmæssigt 25 pct. hvert enkelt krav. Ifølge § 16, stk. 3, vil nævnet ved vurderingen af, om en ændring i henhold til stk. 2 kan imødekommes lægge vægt på de i § 15, stk. 2 anførte elementer.

Selvom Radio24syv søger om ændringer af elementer, der fremgår af § 3, er der ikke tale om konkrete opfyldelsesmåder i medfør af § 5, der primært omhandler nærmere definitioner på programkategorier og lignende. § 15 finder således ikke umiddelbart anvendelse ved nævnets bedømmelse af ansøgningen.

Imidlertid vil Radio- og tv-nævnet ifølge § 16, stk. 1, efter forudgående ansøgning kunne godkende ændringer, der ikke er omfattet af § 15, herunder ændringer af programindhold. Ifølge § 16, stk. 2, kan ændringer af minimumskrav i henhold til § 3, stk. 1 og 2, samlet ikke udgøre mere end tidsmæssigt 25 pct. at hvert enkelt krav, idet der dog ikke i det ansøgte er tale om ændringer af omfanget. Det følger endelig af § 16, stk. 3, at nævnet ved vurdering af, om en ansøgning om ændring jf. stk. 2, kan imødekommes, vil lægge vægt på de i § 15, stk. 2 anførte elementer. Det er ikke for så vidt angår ansøgning om ændringer, herunder ændringer som de ansøgte, specifikt anført, hvad nævnet skal lægge vægt på.

Ifølge § 16, stk. 1, vil nævnet dog kunne godkende andre ændringer end ændringer af minimumskrav. Også i denne vurdering kan nævnet lægge vægt på de elementer, som fremgår af § 15, stk. 2.

Ad 1) Ansøgning om dispensation fra kravet i tilladelsens pkt. 11, nr. 3 om (aktualitetsprogrammer)

Radio24syv har anmodet om, at tilladelsens punkt 11, nr. 3, som blev ændret ved afgørelse af 22. august 2017, ændres fra det nuværende krav

"30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet kl. 06-18"

til

"30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, der primært skal udsendes i tidsrummet kl. 06-18 – dog således, at op til 7 timers aktualitetsprogrammer ugentligt udsendt i tidsrummet 18-24 kan indgå i opgørelsen."

Radio24syv anfører, at programmerne "Datolinjen", "Kampagne-sporet", "Q & A", og "Kinasnak" alle er aktualitetsprogrammer, som lever op til de samme krav, som Radio24 syvs øvrige aktualitets-programmer sendt indenfor tidsrummet 06 – 18, men alle programmer ligger uden for det gældende tidsrum. Programmerne er velre-searchede og stærke journalistiske om helt aktuelle internationale forhold.

Radio24syv har vedlagt bilag, der bl.a. viser lyttertal samt en oversigt over programmerne, når det gælder den såkaldte tidsforskudte lytning. Det fremgår, at lytningen har været jævnt stigende, men kan variere meget fra dag til dag – afhængig af nyhedsbilledet. Radiolytningen er naturligvis markant lavere i aftentimerne – primært på grund af danskernes tv-sening, men viser også, at den gennemsnitlige lytning pr. minut svinger mellem 10.000 og 15.000 i eftermiddagstimerne for så at falde hen over aftentimerne og viser så en stigende tendens fra ca. kl. 22.00 samt at det gennemsnitlige lyttertal på +20.000 i eftermiddagstimerne men med udsving – og programmerne "Kampagnesporet", "Q & A" og "Kinasnak" har lyttertal på niveau eller lige under programmer med sendetider mellem 12 – 18 på søndage.

Samlet set er det derfor Radio24syvs vurdering, at der ikke er nogen signifikant forskel på lytningen i forhold til om programmet sendes før eller efter kl. 18, når det gælder søndage. Og programmet "Datolinjen" har ligeledes lyttertal, der er på linje med andre programmer sendt på eftermiddage på hverdage.

Der er således ikke tale om, at der vil blive sendt færre timers aktualitetsprogrammer, men om at udsendelserne heraf vil blive omlagt med henblik på at tilgodese lytternes behov særligt i de sene timer. Dette stemmer overens med udviklingen i radiolytningen. Radio24syv oplyser, at ændringen ingen betydning har for, hvor mange timers aktualitetsprogrammer stationen skal sende hver uge, hvorfor ændringen ingen ressourcemæssige konsekvenser har for stationen.

Ifølge bekendtgørelsens § 15, stk. 2, nr. 4, skal nævnet bl.a. lægge vægt på, at formålet med den ønskede deltjeneste på ansøgningstidspunktet kan anses som opfyldt mindst lige så godt ved den ændrede opfyldelsesmåde som ved den i ansøgningen beskrevne. Med henvisning kan Radio- og nævnet godkende den ansøgte justering af hvilke udsendelser, der indgår i opgørelse af de krævede 30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, således at op til 7 timers aktualitetsprogrammer ugentligt udsendt i tidsrummet 18 – 24 kan indgå i opgørelsen.

Ad 2) Ansøgning om dispensation fra kravet i tilladelsens pkt. 11 nr. 5 (kulturnyheder)

Radio24syv har anmodet om, at tilladelsens punkt 11, nr. 5, ændres fra det nuværende krav:

"70 minutters kulturnyheder pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet kl. 06 – 18"

til

"70 minutters kulturnyheder pr. uge der skal udsendes i tidsrummet 06 – 24"

Radio24syv fremhæver, at stationen sender langt flere kulturnyheder end forudsat i sendetilladelsen – og at det fortsat vil være en høj prioritet. Der sendes i dag især internationale kulturnyhederne i programmerne "Datolinjen" og "Globus", og stationen ønsker derfor også mulighed for, at de kan medgå i den samlede opgørelse af kulturnyheder.

Radio24syv oplyser, at ændringen ingen betydning har for, hvor mange timers kulturnyheder stationen skal sende hver uge, hvorfor ændringen ingen ressourcemæssige konsekvenser har for stationen.

Med henvisning til ovennævnte § 15, stk. 2, nr. 4, kan Radio- og tv-nævnet godkende, at kulturnyheder udsendt i tidsrummet 18 – 24 ligeledes kan medregnes i opgørelsen, således at tilladelsen ændres til, at Radio24syv minimum skal have 70 minutters kulturnyheder pr. uge, der skal udsendes i tidsrummet 06 – 24.

Ad 3) Ansøgning om dispensation fra kravet i tilladelsens pkt. 11, nr. 8 (debatprogrammer)

Radio24 har endvidere anmodet om, at tilladelsens punkt 11, nr. 8, ændres fra det nuværende krav:

"55 minutters debatprogrammer pr. dag, der skal udsendes i tidsrummet kl. 09-18 på seks af ugens dage"

til

"55 minutters debatprogrammer pr. dag, der skal udsendes i tidsrummet kl. 09-18 på seks af ugens dage, dog således at maksimum 2 ugentlige debatprogrammer kan sendes i tidsrummet 09 - 23".

Radio24syv anfører, at begrundelsen herfor er den samme som for aktualitetsprogrammer, idet der også her kræves en justering af sendefloden. Radio24syv fremhæver, at stationen har haft succes med at tiltrække en ny målgruppe til taleradio – de yngre og dermed mere erhvervsaktive lyttere. De har i sagens natur svært ved at høre liveradio i det som tidligere

kunne betegnes som radios primetime – nemlig dagtimerne. Derfor giver det ifølge stationen i en række tilfælde god mening af overveje placere udvalgte programmer i de tidlige aftentimer.

Radio24syv har ikke umiddelbart planer om at ændre placeringen af deres debatprogrammer, men for at følge opblødningen af de nuværende begrænsninger i sendetidspunkter, søger stationen om dispensation for debatprogrammerne, således at op til to programmer vil kunne placeres i aftentimerne.

Radio24syv bemærker, at lyttertallene for debatprogrammerne i hverdage i tidsrummet mellem 09 – 18 er imellem 51.000 – og 49.000 og et gennemsnit på 50.000 lyttere når de sendes liv. Debatprogrammerne lørdage og søndage har lavere lyttertal men hentes også i står del ned på podcast.

Radio24syv oplyser, at ændringen ingen betydning har for, hvor mange timers debatprogrammer stationen skal sende hver uge, hvorfor ændringen ingen ressourcemæssige konsekvenser har for stationen.

Med henvisning til ovennævnte § 15, stk. 2, nr. 4, kan Radio- og tv-nævnet godkende, at maksimum 2 debatprogrammer udsendt til tidsrummet 09 – 23 kan medregnes i opgørelse, således, at tilladelsen ændres til, at Radio24syv skal udsende 55 minutters debatprogrammer pr. dag i tidsrummet 09 – 18 dog således at maksimum 2 debatprogrammer kan sendes i tidsrummet 09 -23.

På baggrund af ovenstående træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

Radio- og tv-nævnet godkender Radio24syvs ansøgning om ændringer, idet tilladelsen ændres på følgende punkter:

Punkt 11, nr. 3 ændres til:

“30 timers aktualitetsprogrammer pr. uge, der primært skal udsendes i tidsrummet kl. 06-18 – dog således, at op til 7 timers aktualitetsprogrammer ugentligt udsendt i tidsrummet 18-24 kan indgå i opgørelsen.”

Punkt 11, nr. 5 ændres til:

“70 minutters kulturnyheder pr. uge der skal udsendes i tidsrummet 06 – 24”

Punkt 11, nr. 8 ændres til:

"55 minutters debatprogrammer pr. dag, der skal udsendes i tidsrummet kl. 09-18 på seks af ugens dage, dog således at maksimum 2 ugentlige debatprogrammer kan sendes i tidsrummet 09 - 23".

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Heide-Jørgensen". The signature is written in a cursive style with a long horizontal flourish at the end.

Caroline Heide-Jørgensen
Formand